

PROGRAM INNOWACJI NR 1

rok szkolny 2018/2019

„MOJA MAŁA OJCZYZNA – LUDZIE, WYDARZENIA, MIEJSCA W 100 LECIE ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI”

*„Kochajcie ojczystą ziemię.
Kochajcie swoją świętą wiarę i tradycję własnego Narodu.
Wyóśnijcie na ludzi honoru,
zawsze wierni uznanym przez siebie najwyższym wartościom,
którym trzeba służyć całym swoim życiem”*

Rotmistrz Witold Pilecki

UZASADNIENIE REALIZOWANIA:

100 lecie odzyskania przez Polskę niepodległości stało się jedną z głównych przyczyn napisania i wdrożenia innowacji dla uczniów klasy V.

W dobie globalizacji ważne jest, by nie zatracić poczucia własnej tożsamości i przynależności do rodziny, społeczności lokalnej, kultury, języka i zwyczajów własnej miejscowości. Poznanie ciekawych ludzi, wydarzeń i miejsc swojej rodzinnej miejscowości, często niedostrzeganych i zapomnianych, daje możliwość uczniowi utożsamiania się z miejscem jego dzieciństwa, które rzutuje na jego postawy patriotyczne w dorosłym życiu. Wiedza o historii najbliższego zakątka miejscowości i propagowanie jego piękna jest najlepszą formą kształtowania patriotycznych postaw. Kształtowanie zaś postawy patriotycznej i obywatelskiej ma motywować uczniów w przyszłości do odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz działania na rzecz środowiska lokalnego.

Poprzez ten program, poszerzona zostanie wiedza uczniów o miejscu zamieszkania z uwzględnieniem historii, zwyczajów, języka, wytworów kultury oraz otaczającej przyrody. Przedmiotem programu innowacyjnego jest przysiółek Rakszawa Rąbane oraz sąsiadujące Kąty Rakszawskie, Nowe Pola i Bieleckówka. Zwrócenie uwagi w innowacji na tą część Rakszawy wynika z małej wiedzy historycznej dzieci o terenie ich zamieszkania.

Ze względu na różnorodność treści zachowuje się korelację międzyprzedmiotową, z wiodącymi przedmiotami takimi jak: historia, j. polski i przyroda.

CEL OGÓLNY INNOWACJI:

Nadrzędnym celem programu „Moja mała Ojczyzna – ludzie, wydarzenia, miejsca w 100 lecie odzyskania niepodległości” jest działanie zmierzające do wyzwolenia u dzieci ciekawości historią rodziny, miejscowości, chęcią poznania ciekawych ludzi, miejsc i wydarzeń swojego regionu, co w dalszej perspektywie będzie rzutowało na kształtowanie postaw patriotycznych.

CELE SZCZEGÓŁOWE INNOWACJI:

1. Poznanie najbliższego środowiska i specyfiki swojego regionu poprzez:

- opis miejsca zamieszkania (położenie miejscowości, krajobraz, warunki życia w najbliższym otoczeniu, świat roślin i zwierząt),
- ćwiczenia na orientację w terenie,
- opis stanu i ochronę środowiska naturalnego,
- wyszukiwanie nazw lokalnych oraz przezwisk funkcjonujących dawniej i dziś, jak i wyrażen gwary środowiskowej.

2. Rozwijanie wartości rodzinnych związanych z wartościami kulturowymi wspólnoty

lokalnej poprzez:

- uświadamianie roli rodziny w życiu człowieka,
- uświadamianie potrzeby kultywowania tradycji w życiu rodzinnym i społecznym jako łącznika przeszłości z teraźniejszością i przyszłością,
- poszukiwanie korzeni własnej rodziny (drzewo genealogiczne),
- pogłębianie znajomości tradycji zawodowych społeczności lokalnej,
- zebranie miejscowych legend, przysłów i powiedzeń jako łącznika pokoleń.

3. Rozwój postaw patriotycznych związanych z tożsamością kultury regionalnej poprzez:

- umacnianie poczucia przynależności do grupy rodzinnej, społeczności lokalnej, narodu i państwa,
- poznanie sylwetek ludzi zasłużonych dla szkoły (dawny patron szkoły – Maciej Rataj) i miejscowości (Stefan Mierzwa – twórca Fundacji Kościuszkowskiej w USA itd.)
- poznanie historii ludzi wybitnych w historii Polski od odzyskania niepodległości do chwili obecnej: Józef Piłsudski, Witold Pilecki.....
- poznanie ludzi zajmujących się ciekawymi ginącymi zawodami (kował, zdun, stolarz...)
- podjęcie akcji dbania o mogiły znanych ludzi i pomordowanych partyzantów
- udział w akademiach z okazji 11 Listopada i 3 Maja
- rozumienie potrzeby dbania o zabytki, jako dziedzictwa narodowego (Karczma, Pałacyk Myśliwski w Julinie ...)

KTO ZOSTANIE OBJĘTY INNOWACJĄ

Innowacja opracowana została z myślą o uczniach klasy V, którzy będą głównymi wykonawcami zagadnień tego programu. Zakres ich zadań obejmował będzie również współpracę z uczniami pozostałych klas naszej szkoły.

Jest to zespół klasowy twórczy, energiczny w swoich działaniach, chętny do uczestniczenia w uroczystościach szkolnych i podejmowania prac praktycznych. Świadomość odpowiedzialności za ważne zadania spowoduje, że uczniowie tejże klasy poczują się dowartościowani. Szukanie i opracowywanie informacji przyczyni się do większej samodzielności i umiejętności wykorzystywania jej do określonego celu.

CZAS REALIZACJI:

Realizacja programu przebiegać będzie w okresie od października 2018 roku do maja 2019 roku. Podsumowanie innowacji odbędzie się podczas Festynu Rodzinnego (maj-czerwiec 2019).

OPIS

Współczesne życie oparte na pośpiechu, konsumpcjonizmie, utracie więzi rodzinnych poprzez wyjazdy zarobkowe i mała wrażliwość na drugiego człowieka, wymaga od szkoły i rodziny kultywowania tego wszystkiego, co wzbogaca naszą tożsamość z miejscem naszego urodzenia i życia. Jest to po pierwsze rodzina, później szkoła i środowisko, w którym mieszkamy i dalej ojczysty kraj.

Tworząc program „*Moja mała Ojczyzna – ludzie, wydarzenia, miejsca w 100 lecie odzyskania niepodległości*” chciałem pogłębić u dzieci znajomość historii własnej rodziny, miejscowości, zapoznać z ciekawymi ludźmi i zachować w pamięci wydarzenia i miejsca z tego zakątka Rakszawy, aby tym samym rozbudzić duchową więź z miejscem, w którym się urodzili i mieszkają.

Bazując na ogólnej wiedzy uczniów na temat ojczyzny (nazwa państwa, stolica, godło, hymn, flaga, główne miasta, największe rzeki, góry, podział na regiony, położenie w Europie, najważniejsze zabytki) stopniowo poszerzamy i pogłębiaamy wiedzę o rodzinnej miejscowości.

Chcę wypracować model ucznia Szkoły Podstawowej nr 3 im. Jana Pawła II w Rakszawie, który :

- zna historię swojej rodziny i miejsca, w którym mieszka i uczy się,
- kultywuje tradycje i zwyczaje rodzinne, regionalne, narodowe,
- umie zachować się podczas obchodów rocznic i świąt państwowych,
- kreuje pozytywny wizerunek wsi i szkoły,
- umiejętnie współpracuje w grupie,
- zna swoje mocne i słabe strony, wierzy we własne siły,
- potrafi samodzielnie rozwiązać problem i wykonać zadanie,
- stosuje zasady zdrowego współzawodnictwa,

W naszej szkole w ramach innowacji:

- Będę prowadził dodatkowe zajęcia zaznamiające uczniów z podstawowymi zagadnieniami z genealogii rodziny i służył pomocą w tworzeniu drzewa genealogicznego,
- Zapoznam uczniów z publikacjami na temat historii Rakszawy, a zwłaszcza bliskiego rejonu naszej szkoły,
- Będziemy szukać informacji na temat znanych ludzi urodzonych w tej części Rakszawy – Stefan Mierzwa, itd. Naszym dążeniem będzie upamiętnianie miejsc ich zamieszkania poprzez zaznaczenie na mapie,
- Prowadzone będą wywiady z dziadkami, rodzicami na temat wydarzeń, które były ważne w ich życiu (budowa starej szkoły, wydarzenia z lat okupacji hitlerowskiej, budowa nowej szkoły, budowa kościoła itp.),
- Zorganizujemy wystawę starych zdjęć przedstawiających dawne wydarzenia i miejsca,
- Poprzez wywiady ze starszymi ludźmi dowiemy się o dawnych zwyczajach, i obrzędach. Uczniowie poszczególnych klas zaprezentują po jednym z obrzędów, zaśpiewają dawne piosenki,
- Zorganizujemy spotkanie przedstawicielami zanikających rzemiosł (zdun, stolarz,), połączone z pokazem ich twórczości,
- Przeprowadzimy dwa konkursy plastyczne; „Jak dawniej obchodzony był...” i „Miejsce, które warto zobaczyć”.

HARMONOGRAM WDRAŻANIA I REALIZACJI INNOWACJI

BLOK TEMATYCZNY	TEMATYKA DZIAŁAŃ	TERMIN REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	SPOSÓB REALIZACJI	UWAGI
MOJA RODZINA	Jestem prawdziwym patriotą swojej Ojczyzny	listopad 2018	wychowawcy klas	Dzieci zapoznają się z pojęciami: patriota, ojczyzna, symbole narodowe, zasady zachowania podczas uroczystości szkolnych, państwowych i imprez sportowych na godzinach z wychowawcami klas.	
	Genealogia mojej rodziny - pojęcia podstawowe	październik – listopad 2018	Wiesław Wawrzaszek	Uczniów klas V na dodatkowych zajęciach poznają podstawowe pojęcia genealogii. Zasady tworzenia drzew. Zapoznanie z literaturą, podanie adresów stron www.	
	Genealogia mojej rodziny – wykonanie drzewa.	październik 2018	Wiesław Wawrzaszek wychowawcy klas	Uczniowie pod kierunkiem głównego koordynatora – Wiesława Wawraszka - wykonują drzewa genealogiczne swoich rodzin. Wybranie najlepszych prac według wcześniej podanych kryteriów.	
	Test konkursowy „Z genealogią na ty”	październik 2018	Wiesław Wawrzaszek	Uczniowie klasy V i inni chętni uczniowie piszą test konkursowy.	Arkusz testu
	Ciekawi członkowie mojej rodziny	grudzień 2018	Wiesław Wawrzaszek	Dzieci opisują ciekawych członków swojej rodziny (zdjęcia, dokumenty,) w formie opowiadania lub prezentacji multimedialnej.	
	Konkurs „Poznaj kolegę.... z lat dzieciństwa”	grudzień 2018	Wiesław Wawrzaszek	Uczniowie poszczególnych klas tworzą anonimową galerię swoich zdjęć w wieku kilku lat. Zadaniem innej klasy jest rozpoznanie jak największej ilości swoich kolegów.	

BLOK TEMATYCZNY	TEMATYKA DZIAŁAŃ	TERMIN REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	SPOSÓB REALIZACJI	UWAGI
WYDARZENIA Z HISTORII NASZEGO REGIONU	Poszukiwanie źródeł historycznych	październik – maj	Wiesław Wawrzaszek	Zapoznanie z literaturą i dokumentami historycznymi, starymi dokumentami szkolnymi i prywatnymi (biblioteka i archiwum szkolne)	
	Znani ludzie z naszego regionu	styczeń 2019	wychowawcy klas	Szukanie informacji na temat znanych ludzi urodzonych w Rakszawie – Stefan Mierzwa, itd. Pisanie ich życiorysów. Upamiętnianie miejsc ich zamieszkania i działalności poprzez umieszczenie na mapie i zgłoszenie do oznakowania na szlaku turystycznym (GOKiC Rakszawa)	
	Wydarzenie o których warto pamiętać	styczeń 2019	Wiesław Wawrzaszek	Wywiady z dziadkami, rodzicami na temat wydarzeń, które były ważne w ich życiu i w historii życia ich miejscowości (budowa starej szkoły, wydarzenia z lat okupacji hitlerowskiej, budowa nowej szkoły, budowa kościoła itp.)	
	Rakszawa Rąbane w obiektywie fotografa	październik 2018 -kwiecień 2019	Wiesław Wawrzaszek	Wystawa starych zdjęć przedstawiających dawne wydarzenia Rakszawy Rąbane..	

BLOK TEMATYCZNY	TEMATYKA DZIAŁAŃ	TERMIN REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	SPOSÓB REALIZACJI	UWAGI
TRADYCJE I ZWYCZAJE	Dawne zwyczaje i obyczaje w literaturze	październik 2018 – maj 2019	Wiesław Wawrzaszek	Przestudiowanie znanych publikacji na ten temat. Odwiedzanie bibliotek w Rakszawie, Łąncucie, Rzeszowie. Szukanie w Internecie.	
	Konkurs „Dawne obrzędy i zwyczaje”	luty 2019	Wiesław Wawrzaszek wychowawcy klas	Dzieci na podstawie wywiadów, nagrań audio, video opisują dawny obrzęd lub zwyczaj występujący w Rakszawie.	
	Rzemieślnicy naszego regionu.	październik 2018	Wiesław Wawrzaszek	Zaproszenie ludzi zajmujących się dawnym rzemiosłem. Pokaz ich wytworów. Wycieczki rowerowe do pracowni lub spotkania w szkole.	
	Zajęcia praktyczne – ludowe obrzędy i zwyczaje	październik – maj	Wiesław Wawrzaszek	Spotkania uczniów z rodzicami, rzemieślnikami na zajęciach praktycznych z: p. Teresą Sroczyk – śpiew ludowy i inne ...	
	Konkurs plastyczny „Jak dawniej obchodzony był ...”	luty 2019	Wiesław Wawrzaszek Barbara Komorowska	W dowolnej technice (może być opis ze zdjęciami) dzieci przedstawiają dawny już prawie zanikający obrzęd .	
	Rakszawskie obrzędy ludowe - prezentacja	czerwiec 2019 - podsumowanie programu	Wiesław Wawrzaszek	Każda klasa przygotowuje jeden obrzęd lub pieśń ludową z naszego regionu. Prezentacje na podsumowaniu innowacji.	

BLOK TEMATYCZNY	TEMATYKA DZIAŁAŃ	TERMIN REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	SPOSÓB REALIZACJI	UWAGI
MIEJSCA KTÓRE WARTO UPAMIĘTNIĆ	Literatura na temat Rakszawy	październik 2018 – maj 2019	Wiesław Wawrzaszek	Zapoznanie z literaturą historyczną na temat wydarzeń w Rakszawie	
	Mapka Rakszawy	październik 2018	Wiesław Wawrzaszek	Odwiedzenie Urzędu Gminy w Rakszawie – dział geodezji, odebranie kserokopii mapki Rakszawa Rąbane i okolic.	
	Wycieczki w ciekawe miejsca związane z historią: Rakszawy Rąbane, Kątów Rakszawskich, Bieleckówki, Nowych Pól.	wrzesień 2018 - kwiecień 2019	Wiesław Wawrzaszek	Wycieczki piesze, rowerowe w znane, ważniejsze miejsca z historii Rakszawa Rąbane. Dokumentowanie – zdjęcia, nagrania video, zapisy na mapie.	
	Lokalizacja miejsc na mapce.	październik 2018 – maj 2019	Wiesław Wawrzaszek	Zaznaczenie na mapie Rakszawy ważniejszych miejsc związanych z wydarzeniami historycznymi oraz budowli istniejących i wyburzonych. Zgłoszenie do oznakowania na szlaku turystycznym (GOKiC Rakszawa)	
	Konkurs plastyczny „Miejsce, które warto zobaczyć”	listopad 2018	Barbara Komorowska Wiesław Wawrzaszek	W dowolnej technice (może być opis ze zdjęciami) przedstawiają ciekawe miejsca pod względem przyrodniczym czy historycznym z naszego regionu.	Regulamin konkursu

BLOK TEMATYCZNY	TEMATYKA DZIAŁAŃ	TERMIN REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	SPOSÓB REALIZACJI	UWAGI
ORGANIZACJA PROGRAMU	Rozpoczęcie programu	wrzesień 2018	Wiesław Wawrzaszek	Zapoznanie uczniów (zajęcia z wychowawcą), rodziców (I spotkanie) z programem i harmonogramem zadań.	
	Test sprawdzający znajomość tematyki na początku i końcu programu	październik 2018 - maj 2019	Wiesław Wawrzaszek	Test dla uczniów kl. V i uczniów chętnych z pozostałych klas, związany z wszystkimi zagadnieniami omawianymi podczas programu.	Arkusze testu
	Publikacja programu w internecie	październik 2018 - maj 2019	Wiesław Wawrzaszek	Bieżąca publikacja działań związanych z realizacją programu na szkolnej stronie www.sp3rakszawa.cba.pl	
	Podsumowanie programu - Festyn Rodzinny	maj 2019	Wiesław Wawrzaszek	Przedstawienie działań wykonanych podczas programu. Wręczenie nagród.	
	Przekazanie dokumentacji do bibliotek szkół podstawowych i gimnazjum	czerwiec 2019	Wiesław Wawrzaszek	Opracowanie dokumentacji z innowacji i przekazanie jej wszystkim szkołom z terenu Rakszawy.	

NARZĘDZIA DIAGNOSTYCZNE

Lp.	NARZĘDZIE DIAGNOSTYCZNE	CO BADAMY?
1.	Arkusz testu „Z genealogią na Ty”	diagnoza wiedzy uczniów na temat znajomości podstawowych zagadnień z genealogii
2.	Arkusz testu „ <i>Moja mała Ojczyzna – ludzie, wydarzenia, miejsca w 100 lecie odzyskania niepodległości</i> ” – badanie na początku i pod koniec innowacji	diagnoza jak realizacja innowacji wpłynęła na pogłębienie wiedzy uczniów z zakresu zagadnień programu- porównanie.
3.	Arkusz analizy dokumentów (dzienniki zajęć pozalekcyjnych, zeszyt innowacji zawierający informacje o zaangażowaniu uczniów w akcjach, kronika szkolna, protokoły konkursów)	udział uczniów w zajęciach, zaangażowanie w akcjach, konkursach, realizacja działań w ramach innowacji,
4.	Arkusz obserwacji uczniów kl. V	wywiązywanie się uczniów zadań zawartych w programie innowacyjnym
5.	Arkusz analizy dokumentów (zeszyt uwag i dziennik lekcyjny klasy V) – <i>badanie prowadzimy pod koniec innowacji</i>	diagnoza efektów wychowawczych – na ile wzrosło zaangażowanie uczniów klasy V w życie szkoły oraz ich wiedza historyczna

Opracowanie i realizacja programu:
mgr Wiesław Wawrzaszek

